

Големите митове на индустрията за изгарянето на отпадъци

Емисиите от модерните инсинератори не представляват риск Всеки, който казва че модерните инсинератори са безопасни или е неинформиран или лъже. Всеки знае, че химикалите които се образуват и освобождават при процеса на изгаряне са опасни. Никой обаче, не знае дали изпусканите количества са безопасни - дори и от най-модерните инсинератори.

"По принцип се приема, че стандартите за емисии са базирани на това какво може да се измери и какво е технологично постижимо, отколкото на това какво е безопасно... Това становище бе прието от Агенцията по околна среда" - Комитет на департамента по околна среда, транспорт и регионални дейности във Великобритания, 2001

Британският министър на околната среда Майкъл Мийчър прие през Юни 1999 г., че "Емисиите от инсинераторите са изключително токсични. Някои от тях са карциногенни (предизвикват рак). Знаем че няма безопасен праг, под който можем да разрешим подобни емисии. Трябва да използваме всеки основателен инструмент за да ги елиминираме напълно."

Изгарянето на отпадъците е най-контролираната и наблюдавана индустрия

Това е абсолютна заблуда. Регулациите са безсмислени и наблюденията са смехотворни. Регулациите са базирани на това което е технологично постижимо, а не безопасно. Наблюдават се само малка част от най-токсичните субстанции, емитирани от инсинераторите. Диоксините се измерват не повече от два пъти годишно. Операторите редовно нарушават безнаказано нормите. Според доклад на Грийнпийс от 2001г., базиран на отчетените от Агенцията по околна среда нарушения на емисиите, разкриват, че 10 английски инсинератора са надвишили нормите 553 пъти през 1999 и 2000г. В резултат агенцията е провела само едно разследване. Докладът стига до неизбежния извод, че изгарянето е ненадежна и опасна технология, неспособна да бъде регулирана с оглед на човешкото здраве и околната среда.

Издава:

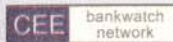
"За Земята"
екологично сдружение

тел.: 02 851 86 20
www.zazemiata.org

С покрепата на:

IPEN

www.ipen.ecn.cz

www.bankwatch.org

Графични елементи:

GAIA www.no-burn.org

CATs www.communities-against-toxics.org.uk

Arnika www.arnika.org

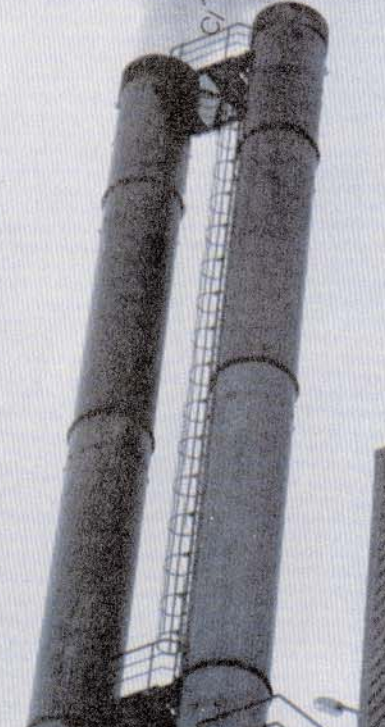
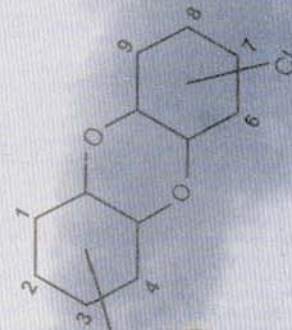
Министерството на околната среда и водите планира изграждането на централизирана система за третиране на опасни отпадъци - Национален Център за Опасни Отпадъци (НЦОО). Съоръжението ще се намира във вече замърсения регион на област Стара Загора, където в момента има три действащи Топлоелектрически централи (ТЕЦ Марица Изток) и три открити рудника за въглища. На два километра от село Ковачево и много близо до четири други села проектът представлява допълнителна заплаха за хората и природата. Част от постъпващите отпадъци ще се изгарят в специална пещ, наречена инсинератор, при което ще се изпускат особено опасни токсични съединения. Предложено е финансирането от 55.5 млн. евро да се осъществи чрез фонда на ЕС ИСПА, който да покрие 50% от разходите за проекта, а останалите 50% да бъдат взети като нископихвен заем от Европейската Инвестиционна Банка.

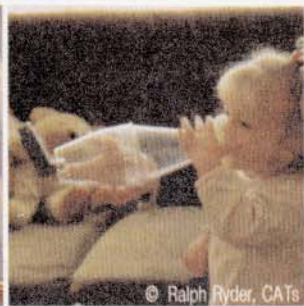
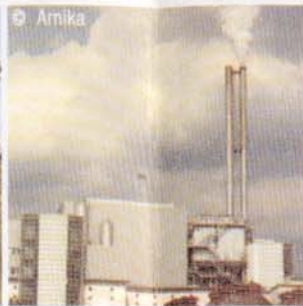
Натрупаните досега количества опасни отпадъци и генерирането на нови е голям проблем за България, тъй като досега няма изградена система за тяхното третиране. Стремехът на МОСВ да се справи с проблема е похвален, но за съжаление, проектът за Национален център не е най-доброто, което министерството може да направи с такава огромна сума пари. На официална среща в МОСВ заместник-министър г-жа Мануела Георгиева заяви: "Този проект е много важен за нас, защото вече инвестирахме твърде много средства и очакваме да бъде финансиран по програмата ИСПА!". Очакванията да бъде спечелено финансиране по ИСПА е основната причина Министерството да пренебрегва опозицията на местните хора, както и предложенията им за разглеждане на други алтернативни на изгарянето технологии или разработването на децентрализирана система.

Хазарт с човешкото здраве

"...Спрете се бе, хора! Стига сте ни рекетирали! Ако искате този Национален център, изселете селото, та тогава, ако щете, го стройте в центъра му..."

Желязко Нейчев,
с. Ковачево

Министерството на околната среда и водите предлага изграждането на централизирана система за управление на токсичните и опасните отпадъци. Това означава, че те ще се транспортират от цялата страна до региона на Стара Загора и Раднево. По този начин многократно се повишава риска от транспортни произшествия и евентуалните негативни здравни и екологични последици. Практиката показва, че е по-добре съоръженията за обработка на отпадъците да се изграждат в непосредствена близост до местата на тяхното генериране или там, където са натрупани вече големи обеми от тях. Стара Загора дори не е сред големите източници на опасни отпадъци, това още повече поставя под съмнение избора на място за третиране при една централизирана система.

Основна част от постъпващите в центъра отпадъци ще бъде изгаряна в специална пещ, наречена инсинератор. Тази технология е доказала своите минуси и все повече страни по света се въздържат от изграждането на нови инсинератори, а в същото време старите масово се затварят. Основен недостатък е емитирането във въздуха и пепелта на особено опасни вещества като диоксини, фурани, тежки метали и др.. В света не съществува инсинератор, който да не изхвърля такива вещества. Измервания на емитираните диоксини са планирани да се правят два пъти в годината, които в никакъв случай не биха могли да дадат ясна представа за реалната работа на съоръжението.

Според данни на американската агенция за опазване на околната среда (USEPA) диоксините причиняват рак, умстве-

ни проблеми, нарушено полово развитие, родилни дефекти, разстройства на имунната система, диабет и др. Според бюлетина на МОСВ за 1999 г. 50% от диоксините в България се емитират от ТЕЦ. В района на Центъра работят 3 ТЕЦ-а, което означава, че нивото на тези опасни вещества е по-високо в сравнение с други места. Оценяването на здравния риск за хората е извършено без да са направени необходимите измервания за сегашното равнище на диоксините в региона, нито са направени изследвания за нивото им в млякото на кърмачките или в храната, която се произвежда и консумира. Според МОСВ такова изследване не се предвижда да бъде направено дори и в бъдеще. По този начин всяко допълнително замърсяване или повишаване на заболяемостта, причинено от инсинератора не би могло да се свърже с него. Според Агенцията по околна среда към Европейската комисия 62% от диоксините в Европа най-вероятно се дължат на изгарянето на отпадъци.

През 2001 г., когато МОСВ се опита да осъществи този проект, мнението на местните хора бе тотално пренебрегнато. Според българското и европейското законодателство основен елемент от процеса на реализиране на даден проект е широкото обществено участие и провеждането на обществени обсъждания върху доклада за ОВОС (оценка за въздействието върху околната среда). Този процес дава възможност на хората реално да участват при взимането на решения, изказвайки своите становища, мнения и препоръки. Формално проведените обществени обсъждания тогава показаха, че министерството не се интересува от мнението на местните хора. Ден след прове-

ждането на дебатите беше готова положителната оценка на ОВОС-а на проекта, като по този начин на хората не бе даден шанс да внесат възраженията си. Предстоят нови обществени обсъждания, но местните хора се оплакват, че им се оказва натиск и дори са заплашвани, че ще бъде закрыта местната болница, ако се противопоставят на изграждането на центъра. За пореден път срокът за разглеждане на доклада по ОВОС на такъв сериозен проект е минималният - 1 месец. Хората от засегнатите села обаче не разполагат с доклада по места, а трябва да ходят на 10 км, за да четат документ от 300 страници.

В предложението на МОСВ за изграждането на Национален Център за третиране на токсични и опасни отпадъци отново не са разгледани алтернативни на изгарянето технологии. По този начин се пренебрегват тези, които са доказано по-безопасни, също така се изключват евентуални кандидати за изграждането на този център, които биха предложили тези алтернативи. В света са известни технологии, които се използват за третиране на отпадъците БЕЗ ИЗГАРЯНЕ. Въпреки предложените през 2001 г. от ЕС "За Земята" технологии, в новата документация по проекта не са споменати други такива, освен използваните изгаряне.

Друг проблем при изгарянето е, че технологията е изключително скъпа и обслужването ѝ изисква висококвалифициран персонал. Това означава, че проектът струващ 55 млн евро не би могъл да осигури работа на местните хора, а и според разчетите работните места ще бъдат едва 101.